



**Česká školní inspekce  
Jihomoravský inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIB-1128/21-B

Název	<b>Dětský domov Strážnice, příspěvková organizace</b>
Sídlo	<b>Boženy Hrejsové 1255, 696 62 Strážnice</b>
E-mail	<b>reditel@domuvek.cz</b>
IČ	<b>64480046</b>
Identifikátor	<b>600030580</b>
Právní forma	<b>příspěvková organizace</b>
Zastupující	<b>Bc. Olga Lysá</b>
Zřizovatel	<b>Jihomoravský kraj</b>
Místo inspekční činnosti	<b>Boženy Hrejsové 1255, Strážnice</b>
Termín inspekční činnosti	<b>15. 9. 2021 – 17. 9. 2021</b>

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

## Charakteristika

Dětský domov Strážnice, příspěvková organizace (dále i domov, zařízení), s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí, vykonává činnost dětského domova a školní jídelny (dále jídelna). V době inspekční činnosti bylo ve třech rodinných skupinách umístěno 18 dětí ve věku 5 až 18 let, kterým byla soudem nařízena ústavní výchova, a tři zletilé nezaopatřené osoby byly v péči zařízení na základě dohody o setrvání v dětském domově do ukončení přípravy na budoucí povolání. Místní mateřskou školu navštěvovaly dvě děti, povinnou školní docházku v základní škole plnilo 15 dětí a čtyři navštěvovaly střední školu. Dvě zletilé nezaopatřené osoby pobývaly mimo zařízení v tzv. „cvičných bytech“.

## Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení (dále ředitelka) ve své koncepci vychází z dobré znalosti prostředí a především problematiky ústavní výchovy. Klade důraz na přátelskou atmosféru, zapojení dětí do běžných činností spojených s chodem rodinné skupiny a dodržování stanovených pravidel s ohledem na práva dětí. Tento koncepční záměr se daří a dětem umožňuje získat dovednosti, potřebné pro běžný život mimo dětský domov.

Plánování aktivit vychází ze školního vzdělávacího programu a je realizováno prostřednictvím ročního plánu a týdenních programů. Do těchto plánů se promítají i cíle jednotlivých dětí formulované v individuálních programech rozvoje osobnosti dětí. Ne vždy je však k plnění těchto individuálních cílů důsledně přistupováno, jsou realizovány spíše rámcově, což však kvalitu vzdělávání nijak zásadně nesnižuje.

Při řízení ředitelka uplatňuje vstřícný spíše neformální přístup. Některé kompetence vhodně delegovala na kmenové vychovatele. Komunikace v domově je založena především na osobním kontaktu zaměstnanců a dětí a na denních písemných záznamech, které pedagogové pravidelně provádějí. Prostřednictvím elektronického informačního systému si předávají aktuální informace, ke kterým mají všichni zaměstnanci okamžitý přístup a využívají je k přizpůsobení vzdělávacích strategií na základě aktuálních zjištění a potřeb. Na řízení domova, plánování a hodnocení se spolupodílí i pedagogická rada a jsou zohledňovány i návrhy dětských rad, které také jako forma spoluprávy probíhají. Systém je funkční, během inspekční činnosti bylo zřejmé, že jsou si všichni zúčastnění vědomi pravidel, respektují je a to jak pedagogové, tak i děti.

Hospitační a kontrolní činnost je ředitelkou prováděna průběžně, závěry z realizovaných kontrol a hospitací mají hodnotící charakter a obsahují i doporučení ke zkvalitnění pedagogického procesu. Zpětnou vazbu, kterou pedagogové dostávají, sami hodnotí jako většinou přínosnou. Ředitelka dbá na profesní rozvoj svůj i zaměstnanců. Vzdělávací aktivity jsou plánovány společně s pedagogy a získané informace sdílí na poradách i během realizace vzdělávacího procesu. Přínos dalšího vzdělávání však ředitelka nevyhodnocuje, není tedy jasné, zda odpovídá potřebám zařízení jako celku a napomáhá jeho rozvoji.

Pedagogický sbor je kromě drobných personálních změn stabilní. Pedagogové i děti v rozhovorech s inspektory potvrdili, že se v domově cítí dobře, bezpečně. Děti mají k pedagogům důvěru, mohou se jim svěřit a své problémy s nimi řešit. Společně se podílejí na vytváření příjemného prostředí ve svých pokojích, společných prostorách i na venkovní zahradě, aby se co nejvíce podobalo fungování v běžném životě. Od minulé inspekční činnosti došlo k ukončení spolupráce s psychologkou. V době inspekční činnosti zařízení spolupracovalo jen s externím psychologem zejména při hodnocení individuálních pokroků dětí. Vzhledem k tomu, že zařízení pečuje o ohrožené děti s různým znevýhodněním, pravidelná spolupráce s psychologem by byla žádoucí.

## Hodnocení průběhu vzdělávání

Po přijetí do zařízení je dítě v rámci adaptace postupně seznámeno s chodem domova, jeho pravidly a povinnostmi, s jeho zaměstnanci a je zařazeno do rodinné skupiny s ohledem na svůj věk, specifické potřeby a případně sourozenecké vztahy. Jednotlivé rodinné skupiny jsou tvořeny dětmi různého věku a pohlaví. Vychovatelé a ostatní zaměstnanci tak vytvářejí podmínky, aby přechod do nového prostředí byl pro dítě co nejplynulejší a co nejvíce připomínal přirozené prostředí v běžné rodině.

Sledované činnosti v odpoledních a podvečerních hodinách (příprava na vyučování, režimové, odpočinkové a zájmové aktivity dětí) probíhaly v klidné příjemné atmosféře. Vychovatelé byli k dětem vlídní, vstřícní, trpěliví. Při organizovaných aktivitách mimo domov využili vhodně místní podmínky například při společné vycházce do parku a na hřiště. Interakce mezi dětmi a vychovateli probíhala většinou bez zjevných konfliktů. Pedagogičtí pracovníci v případě potřeby děti vhodně usměrňovali, citlivě reagovali na jejich aktuální rozpoložení a ve většině případů se jim to také dařilo. Hodnocení dětí převažovalo pozitivní. Při hospitační činnosti však inspektory nebylo zaznamenáno vedení dětí k sebehodnocení, které slouží k budování vztahu a důvěry v sebe sama. V rámci odpoledních činností byly děti dále vedeny k sebeobslužným činnostem potřebným v praktickém životě, upevňování hygienických návyků a vzájemné pomoci. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem i dětmi a dospělými, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Kromě společného stravování v jídelně jsou děti vedeny i k samostatnému vaření, nákupům a pěstování plodin na školní zahradě. Do jídelničky jsou zařazovány potraviny podporující zdravý životní styl, děti mohou spolurozhodovat a podílet se na víkendovém vaření. Nenásilnou formou je tak u nich posilovány praktické dovednosti, které jim mohou pomoci při přechodu do běžného života mimo dětský domov. Učí se plánovat, spolupracovat, učí se správným pracovním návykům a postupům a v neposlední řadě též finanční gramotnosti. Činnosti s dětmi plnícími povinnou školní docházku byly zaměřeny mimo jiné i na přípravu do školy. Zejména mladším dětem byla při těchto činnostech primárně věnována individuální péče. Dostávaly tak okamžitou zpětnou vazbu a příprava na vyučování se tím stávala efektivnější. Během rozhovoru vychovatelů s dětmi docházelo k vyjasnění různých situací a důsledků a též ke korekci jejich jednání. Dětem s potížemi s udržením pozornosti či jiného specifického rázu vychovatelé individuálně stanovovali čas pro přípravu do školy, který svojí úměrou odpovídal efektivitě odvedené práce. Starší děti si čas pro zvládnutí školních povinností určovaly po domluvě s vychovateli samy, čímž u nich docházelo k posilování samostatnosti a zodpovědnosti za své denní povinnosti. Kromě řízených aktivit měly děti prostor i k trávení volného času, dle své volby, aby si uměly povinnosti i samy plánovat a rozvrhnout.

Další sledované činnosti pedagogů s dětmi byly prováděny bez přímé vazby na cíle stanovené v individuálních programech rozvoje osobnosti dětí. Chyběla záměrná propojenost těchto cílů s reálně prováděnými aktivitami. Tento jev nijak výrazně kvalitu vzdělávání nesnižoval, ale přesto by bylo vhodné do každodenních činností promyšleně zařazovat aktivity, které by plný rozvoj individuálního potenciálu jednotlivých dětí více podporovaly.

Veškerá zaznamenaná komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi i pedagogy navzájem byla přirozená, spontánní, většinou založená na vzájemném respektu. Nespolupracující jednání dětí bylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno jen ojediněle.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení pravidelně sleduje vzdělávací pokroky, chování i psychický stav dětí. Výsledky poskytované podpory jsou zaznamenávány v programech rozvoje osobnosti dětí, které jsou pravidelně ve spolupráci s dětským diagnostickým ústavem i dítětem samotným vyhodnocovány a upravovány, aby efektivita vzdělávání dle těchto cílů byla co možná nejvyšší.

Hodnocení činností jednotlivých dětí probíhá denně formou slovního neformálního rozhovoru, dle potřeby týdenního posouzení při společných večerích rodinných skupin. Děti mají prostor se ke své práci vyjádřit, společně se podílet na plánování aktivit rodinné skupiny a v rámci formování sociálních dovedností se učí spoluzodpovědnosti za zvolený program. Případné připomínky a požadavky řeší se svými vychovateli a v rozhovorech potvrdily, že jim bývá v rámci možností zpravidla vyhověno.

Informace o výsledcích výchovy i školního vzdělávání dětí jsou konzultovány při každodenním kontaktu vychovatelů. Ti se také účastní třídních schůzek i jiných aktivit škol, kam děti docházejí, čímž jim poskytují stejnou podporu, jakou mají jejich spolužáci od vlastních rodičů.

Vychovatelé s učiteli konkrétní školy průběžně spolupracují při evaluaci výsledků v rámci vzdělávání a poskytují si vzájemně zpětnou vazbu. Úsilí všech zaměstnanců zařízení v budování motivace dětí ke vzdělávání i jejich doučování se pozitivně odráží v jejich školní úspěšnosti, což se potvrdilo při hospitacích i rozhovorech s dětmi i vychovateli. Zařízení podporuje děti v aktivním a svobodném výběru střední školy, motivuje je ke kladnému přístupu k dalšímu vzdělávání, čímž jim následně vytváří podmínky pro jejich další pracovní uplatnění.

Pedagogičtí pracovníci zařízení intenzivně podporují osobní, telefonický i písemný kontakt dítěte přes sociální sítě s jeho biologickou rodinou. Vývoj vzájemných vztahů s osobami odpovědnými za výchovu zařízení sleduje a jeho rozvoj usměrňuje žádoucím směrem. Ředitelka ve spolupráci s pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí iniciuje pro děti možnost využití hostitelské péče v běžných rodinách.

Negativní projevy chování dětí jsou eliminovány uplatňováním individuálních rozhovorů s nimi a aktivitami realizovanými v rámci preventivního programu. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem (vulgarity, agresivní chování, drobné krádeže, ničení majetku zařízení) jsou dětem v odůvodněných případech ukládána záporná opatření ve výchově, a to převážně formou omezení trávení volného času mimo domov, odnětím získané výhody nebo atraktivní činnosti. Pedagogičtí pracovníci využívají i možnosti udělení kladných opatření ve výchově, formou věcné či finanční odměny například za úspěšné školní a studijní výsledky nebo za příkladnou práci, úsilí a reprezentaci domova. Opatření jsou účinná, chování dětí se postupně zlepšuje a stabilizuje, což dokládají příslušné zprávy v jejich osobních spisech. Útěky dětí ze zařízení ve sledovaném období nebyly zaznamenány.

Způsob vyplácení kapesného v domově plní motivační funkci. Děti jsou tak vedeny k hospodárnému nakládání s finančními prostředky i k sebekázni při plnění nastavených pravidel.

V rámci budování širokého spektra kompetencí jsou děti aktivně vedeny a podporovány ke smysluplnému trávení volného času v domově i mimo něj. Navštěvují zájmové kroužky, aktivity, účastní se nejrůznějších projektů, soutěží, brigád, jezdí na tábory, na výlety a jako celek domov spolupracuje s celou řadou partnerů participujících na chodu zařízení. Mají tak mnoho možností získat cenné zkušenosti, které využijí v běžném životě.

Hlavní cíl školského zařízení připravit děti na samostatný život se v mnoha směrech daří naplňovat. Vychovatelé sledují další životní cesty dětí, které ukončily pobyt v domově. S mnoha z nich jsou stále v kontaktu, aby jim byli nápomocní v situacích, kdy by potřebovali pomoc. Dvě zletilé nezaopatřené osoby, které jsou v domově do doby ukončení přípravy na budoucí povolání, pobývaly v době konání inspekční činnosti mimo zařízení v tzv. "cvičných bytech" za účelem postupného osvojování si kompetencí nutných pro samostatný život. Dochází tak u nich k posilování pocitu důvěry ve vlastní schopnosti a zvyšují se tím jejich šance na bezproblémový samostatný život. Zařízení jim poskytuje poradenství a pomoc zejména v oblastech finanční gramotnosti, při vyřizování úředních záležitostí, ale i při řešení osobních nebo vztahových problémů.

## **Závěry**

### **Vývoj školského zařízení**

- V dětském domově dochází k průběžné obměně a modernizaci zařízení, aby co nejvíce odpovídalo podmínkám v běžném životě.
- V uplynulém období proběhly drobné personální obměny a byla ukončena spolupráce s psychologkou.
- Pro efektivnější přenos a zaznamenávání informací o dětech i chodu domova byl zaveden a je využíván elektronický informační systém všemi pedagogickými pracovníky.

### **Silné stránky**

- Celkové prostředí dětského domova poskytuje dětem zázemí, které napomáhá formovat dovednosti potřebné k přechodu do běžného života.
- Děti se účastní různorodých činností i mimo školské zařízení. Navštěvují zájmové kroužky a další aktivity. Jsou tak posilovány jejich sociální i personální kompetence.

### **Příležitosti ke zlepšení**

- Do každodenních činností jsou málo zařazované aktivity, které by umožnily plný rozvoj individuálního potenciálu jednotlivých dětí.

### **Doporučení pro zlepšení školského zařízení**

- V průběhu vzdělávání se více zaměřit na rozvoj individuálních cílů jednotlivých dětí, poskytovat jim formativní zpětnou vazbu a vést je k sebehodnocení výsledků své práce.
- Při hospitační a kontrolní činnosti více sledovat a hodnotit využívání předchozích doporučení a informací ze vzdělávacích aktivit zaměstnanců zařízení, provádět evaluaci přínosnosti a dle těchto zjištění další vzdělávání plánovat.
- Zajistit pravidelnou spolupráci s psychologem.

## **Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají**

1. Dlouhodobý plán školského zařízení – koncepční záměr aktualizovaný 1. 9. 2021
2. Vnitřní řád ze dne 1. 2. 2019 včetně Dodatku č. 1 – 3
3. Školní vzdělávací program Dětského domova Strážnice, platný od 1. 9. 2016
4. Roční plán výchovně vzdělávací práce za školní rok 2020/2021, 2021/2022 a týdenní programy rodinných skupin ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
5. Souhrnná zpráva (výroční zpráva) o činnosti Dětského domova Strážnice, příspěvkové organizace za školní rok 2020/2021, ze dne 8. 9. 2021
6. Zápisy z pedagogických rad, porad a zápisy z dětských rad Dětského domova Strážnice ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
7. Protokoly o provedených hospitacích za školní rok 2020/2021 ke dni inspekční činnosti
8. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin v termínu inspekční činnosti
9. Osobní dokumentace dětí přítomných v zařízení v termínu inspekční činnosti (vzorek)
10. Programy rozvoje osobnosti dětí (vzorek)
11. Přehledy denních záznamů rodinných skupin ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 v elektronickém informačním systému (vzorek)
12. Seznam zaměstnanců a personální dokumentace zaměstnanců k termínu inspekční činnosti
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2020/2021, 2021/2022
14. Minimální program prevence sociálně patologických jevů, platný od 30. 9. 2020, včetně přílohy Hodnocení MPP za školní rok 2020/2021
15. Elektronický informační systém - výchovně-etopedická dokumentace
16. Dokumentace k finančním podmínkám, zabezpečení školního stravování a zajištění bezpečnosti dětí v době jejich pobytu v zařízení

## Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

### Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Machačová, školní inspektorka,  
vedoucí inspekčního týmu

*Mgr. Šárka Machačová v. r.*

Mgr. Lenka Zárubová, školní inspektorka

*Mgr. Lenka Zárubová v. r.*

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

*Mgr. Libor Žilka v.r.*

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

*Bc. Dana Haláková v. r.*

V Brně 19. 10. 2021

### Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Olga Lysá,  
ředitelka školského zařízení

*Bc. Olga Lysá v. r.*

Ve Strážnici 21. 10. 2021